అమ్మ

నాన్న ఆఫీసునించి వొచ్చేసరికి చెల్లీ తమ్ముడూ దెబ్బలాడుకుంటూ వీధి ముంగిట్లో చాలా సందడి చేశారు. నాన్న యింట్లోకెళ్లి కాళ్లు కడుక్కొచ్చేసరికి చెల్లి మోకాళ్లలోంచి రక్తం [illegible] తమ్ముడు [illegible] మీద [illegible] మరిచిపోయింది [illegible] యింట్లోకి [illegible] కోపంగా [illegible] ఎంత పాపం చేసుకున్నానో, [illegible] అన్నారు.

అక్క [illegible] చేతులు [illegible] దూరం భయపడుతున్నామని చెప్పగలను.

నాన్న [illegible] "ఎలా వొస్తుంది [illegible] తల్లి!" అన్నారు [illegible] "పిల్లల్లారా! [illegible] పోయారా! పిల్లలు!" అన్నారు.

[illegible] నాన్న ముఖం [illegible] చేతులు పట్టుకుని అలా [illegible] పడుకుండిపోయారు. తమ్ముడు [illegible] ఏడుస్తూ [illegible] చెల్లి వొచ్చింది.

వంటింట్లోకి [illegible] అక్క "[illegible] ఆయన వొచ్చేసరికి ఎలా [illegible]!" అంది [illegible]

నాతో [illegible] "[illegible] అలా [illegible] కష్టపడి [illegible] కష్టం కాదూ?" అంది.

"[illegible]" అన్నాను [illegible]

నాకో [illegible] అమ్మ జ్ఞాపకం వొచ్చింది. అమ్మ చచ్చిపోయిందని [illegible] ఆయన [illegible]

ఆయన ఏనాడూ సరదాగా వుంటం లేదు. సంవత్సరం అయింది. నాన్న అమ్మని మర్చిపోతా రంటుంది అక్క. మరిచిపోకుండా వున్నా రాయన.

తమ్ముడు ఏడుస్తూ మోచెయ్యి చూపించాడు. ముందుకి అంతా నల్లగా అయి, పొంగింది.

"అమ్మయ్యో! రక్తం గూడుకట్టేసింది!" అంది అక్క. "ఇంకో అలవాటు ఏమిటిలే. గట్టిగా పట్టుకున్నారుగా, ఆ కోపంలో ఒళ్లు తెలియక చాలా గట్టిగా పట్టుకొనుంటారు; ఓయి బాబో! ఎలా అయిపోయిందో!—మాధవా డాక్టరు దగ్గరికి తీసికెళ్లు నాయనా! ఏదన్నా మందు రాస్తారు!"

చెల్లి మోకాటి చిప్పలూ మోచేతి చిప్పలూ చూసుకుంటోంది. వాటిలో దేనికీ తక్కువ లేదు. రక్తం రావడం లేదు గాని ఎర్రగా తడిగా వుంది. అదాటుగా నన్ను చూసి అక్కకూడా అటు చూసింది.

"ఓరి బాబోయి — ఎలా చెక్కుకుపోయిందో! ఇంకేమన్నా ఉందా! ఎలా చెక్కుకుపోయిందో!... మాధవా, పిల్లదాన్ని ఎలాగో ముందు హాస్పిటలుకి తీసికెళ్లరా నాయనా!" అంటోంది అక్క; యింతలోనే నాన్న వచ్చారు. ఎక్కడివాళ్లక్కడ సర్దుకున్నాం.

నాన్న కళ్లు ఎర్రగా వున్నాయి. మాకే భయం వేస్తోంది.

దగ్గిరికి వొచ్చి దూరంగా ఉన్న తమ్ముడి చెయ్యీ చెల్లి మోకాళ్లూ అంతా చూశారు. "రాక్షసి చెడ్డవని కొట్టాను కదూ!... ఏ జన్మలో పెద్దపాపం చేసుకున్నాన్రా నాయనా, యిలా నా యింట పుట్టడానికి! ...ఎంతపని చేశానురా బాబూ!" అన్నారు.

శ్రీ తారామతి

ఆయన గొంతుకని అక్కకంట నీళ్లు పెట్టుకుంది.

నాకూ చెప్పలేనంత దుఃఖం వొచ్చింది.

"ఇంతేరా నాయనా, తల్లిలేని పిల్లలగతి!...మా అమ్మ వుంటేనా" అంటూ నాన్న కూలబడిపోయారు.

ఆయన ఏడుస్తున్నారని తెలియగానే చెల్లీ తమ్ముడూ ఏడుపులు మొదలు పెట్టారు. అక్క నాన్నను వారించబోయింది కాని ఆయన మరీ తీవ్రంగా ఏడ్చారు. నాకూ గొంతుకలో ఏదో అడ్డుపడింది. అందుకనే "పదకొండో" అన్న మాటలు సరిగా రాలేదు.

* * * *

పిన్నిని పంపమని చిన్నాన్నగారు నాన్నకు ఉత్తరం రాశారు. అది గాక ఆయనే పెళ్లి సమ్మతం అడిగారట. పిన్నీ పిల్లలూ వొచ్చారు.

[illegible] వాళ్ల మాటలూ చేతలూ అక్కకేం నచ్చలేదు. [illegible] ఈ సంగతి పిన్నికి తెలియదు [illegible] అక్క [illegible] పిన్ని రోజూ [illegible] అక్క ఓర్చుకోగలదు. కాని అప్పుడప్పుడు రాత్రి పడుకునేముందు [illegible] పిన్ని వంటింట్లోకి వెళ్లిపోయిందని నమ్మకంగా తెలిసేవరకు ఏడుపు మొదలు పెట్టేది కాదు.

అక్క [illegible] చెయ్యలేదు నాన్న. [illegible] ఈ సంగతి గురించి అనుకోలేదని పిన్నికి [illegible] అందుచేత అది నాన్న [illegible] అక్క ముఖం [illegible] అన్నట్టూ పిన్ని మాట్లాడేది. అలా మాట్లాడితే నాకు పరమ అసహ్యం వేసేది.

అప్పుడప్పుడు నాన్న పిన్నిని [illegible] తల్లిలేని మా [illegible] అక్కకి [illegible] "ఏమంటేం మాధవా, [illegible]" [illegible]

[illegible] మనం అంతో [illegible] యింట్లోని పీలికలన్నీ! ఎప్పుడూ [illegible]

టికి నేనుఉమనీ కిష్టుణ్ణీ వెనక్కి లాగకపోతే ఎంతెంత గల్లంతులయ్యేవో! అవన్నీ నాన్నకి తెలుస్తే ఇలా పిన్నిని పొగుడుతారేమిటి!" అంది ఒకసారి.

నాకు అక్క అనేక సంగతులు చెప్పింది. అవన్నీ యెలా మనసుకి హత్తుకున్నాయో ఇదీ అలాగనే హత్తుకుంది.

పిన్నీ పిల్లలూ వొచ్చిన నెల్లాళ్ళకి ఒకనాడు ఉమానూ పిన్ని కూతురుపద్మానూ కలిసి వీధి చివరిదాకా సరదాగా వెళ్లిన వాళ్లు అట్నుంచి ఒకరు ఏడ్చుకుంటూనూ మరొకరు తరుముకుంటూనూ వొచ్చారు. చూస్తుంకదా, ముందు ఏడుస్తూ పరుగెత్తుతున్నది ఉమ. వెనక ఓ బెత్తంపుచ్చుకుని పద్మవొచ్చింది.

కిష్టుడు ఉమనుగుమ్మం ఎక్కనిచ్చాడు; పద్మను మెట్లదగ్గిరే అడ్డి "పో! మాయింటికి రాకు!" అన్నాడు.

"ఊఁ, మీ యిల్లేం?" అంది పద్మ, పక్కనించి రావడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉక్రోషంతో.

"కాదేం?" అంది ఉమ కిష్టుడిపక్కనే నించుని.

పద్మ బెత్తం కిష్టుడిమీదికి ఆ చింది.

"కొడుతావేమిటి?" అన్నాడు కిష్టుడు బెత్తం పట్టుకుని.

ఇంతట్లో అక్కయింట్లోంచి వొచ్చింది. సంగతిచూసి "ఏంట్రా మాధవా. యిదీ? అలా చూస్తూ ఊరుకున్నావేం? ఆవిడ చూస్తే తిట్టగలదు!" అంది. నేను బిత్తర పోయాను.

కిష్టుడూ పద్మా బెత్తం చెరిరెండు చేతులా పుచ్చుకుని కుస్తీపడుతున్నారు. చివరికి కిష్టుడు పద్మని కిందికి తోసేశాడు. దాంతో అది పడవలిసిందేగాని స్తంభం పట్టుకుని ఉండిపోయింది. చేతులో మిగిలిన బెత్తంతో కిష్టుణ్ణి గట్టిగా ఆచి కొట్టింది. కిష్టుడు ఏడుపుమొదలెట్టాడు.

పద్మ యింట్లో కెళ్లబోతూంటే ముందు ఉమ అడ్డుపడి బెత్తం లాక్కోబోయింది. విదిలించుకుని పద్మ ఉమ చేతిని గిల్లేసింది. అక్క వెళ్లి ఛటాలున పద్మని పట్టుకుని. "ఏమిటే నీ యిదీ?" అంది. పద్మ కొట్టడానికి వీల్లేక గిజగిజలాడుతోంది.

"పల్లెటూరి కొయ్యలు! ఓయబ్బో! చూసేమమ్మ జబ్బలు! ఇలాటి జబ్బలు చాలా చూశాం!...చూశావురా మాధవా దీని డిప్పకాయతనం! మనిద్దరం యిక్కడుండంగానే యిద్దర్నీ కొట్టి నంగనాచిలా వెళ్తోంది!" ఇలా అంటూండగానే పద్మ వొంగి అక్క చేతిని కరిచింది. "అమ్మో! కొట్లు కుక్కపళ్లు దీనికెవరిచ్చారమ్మ!" అని అక్క చెయ్యి విడిపించుకుని పద్మ వేపు కోపంగా చూస్తోంది.

పద్మ కదలక ఒక్కక్షణం నిలబడ్డది. ఈలోగా కిష్టుడొచ్చి దాని చేతులోని బెత్తం లాక్కున్నాడు. ఉమవెళ్లి పద్మ వీపుమీద రెండు కొట్టింది. కిష్టుడు బెత్తంతో పద్మని కొట్టాడు.

పద్మ మొదట ఉమమీద పడ్డది. గలాటా చేస్తూంటే కిష్టుడు కలిశాడు. అక్క చెయ్యి చూసుకుంటూంది; నేను కుర్చీలోంచి లేవలేదు. ఇంతట్లో పిన్ని వొచ్చింది. రౌద్రంగా కిష్టుణ్ణీ ఉమనీ తీసి విడిపించి విసిరికొట్టి, పద్మను చేత్తో పుచ్చుకున్నది.

"కొయ్యబొమ్మల్లా అలానించోకపోతే వొచ్చి విడిపించరాదూ? దాన్ది శరీరం కాదేం?" అంది లోపలికి వెళుతూ.

"మేం కొయ్య బొమ్మల్లం కావడం బాగానే వుందిగాని - ఆ పిల్ల పెద్ద రౌడీలా నలుగుర్నీ చావమోదిందమ్మా!" అంది అక్క. కాని ఆ మాటలు పిన్నికి వినబడేట్టు అనలేదు. అసలీవరకు ఆవిడ వంటింటికి పోయివుంటుంది.

అలా అంటూనే అక్క ఉమని లేవదీసింది. గోడకి గట్టిగా ఎత్తుకోవడం వల్ల వీపు గీసుకు పోయింది. దానికి నేనూ అక్కా విచారించేలోగానే కిష్టుడి దెబ్బలుకూడా చూశాం. ఇక వాటిని గురించి అనుకోవడం కూడా అనవసరమేగాని, అదంతా అయిన వెనక పిన్ని కూతుళ్లిద్దరూ బైటికి వచ్చారు.

అక్కవాళ్లిద్దర్నీ మొఖానే తిట్టింది. వాళ్లూ చీదరించుకుని వాళ్లిద్దర్లో వాళ్లే ఆడుకోడానికి నిశ్చయించారు. ద్వారం దాటి మెట్టుదిగి అవతలికి వెళ్లారు. మళ్లా మూడునాలుగు నిమిషాల్లోనే వొచ్చేశారు. వాళ్ల చేతుల్లో రెండు బెత్తాలున్నాయి. పొరుగింటి వాళ్లు పడదోయించుకున్న చింతచెట్టువి అవి.

రాంగానే వాళ్లని మేం ఏంచేసినా కొడతామన్నారు. దాంతో అక్కకి కోపంవచ్చి "కొడతారేం? ముందు ఆ రువ్వలు అవతల పారేయండి; లేకపోతే వీపులు చిట్లుతై!" అంది. అనడమేమిటి - చేతుల్లోవున్న రెండు రువ్వలూ తీసుకుంది.

దాంతో వాళ్లిద్దర్లో చిన్నపిల్ల ఏడుపు మొదలు పెట్టింది. "ఏడుస్తే ఏడవనీ గాని రువ్వలు మాత్రం యివ్వకక్కాయ్." అన్నాను.

ఆ పిల్ల మరీ యేడుస్తోంది.

ఇంతట్లో నాన్నొచ్చేరు. ఈ ఏడుపు చూడగానే అక్కవాళ్ల నేమిటో చేసిందనుకుని చీవాట్లేశారు. ఇంతట్లో ఉమ "నాన్నా! పద్మే, గిల్లేసింది నాన్నా!" అని చూపెట్తోంది.

"ఛట్! బడుద్ధాయిల్లారా!" అని నాన్న ఉమ చెంపకు కొట్టారు.

"నన్ను బెత్తం పుచ్చుకు కొట్టింది నాన్నా!" అన్నాడు కిష్టుడు నాన్న తన వేపు చూడగానే. వాడికీ ఒక చెంప పెట్టిచ్చి లోపలికి వెళ్లారు నాన్న.

రాత్రి భోజనాలయినాక అక్క నాన్నతో "పిన్నిని పంపెయ్యండి నాన్నా!" అంది. నాన్న సంగతేమిటని అడిగారు. అక్క చెప్పింది. దాంతో నాన్న కిష్టుణ్ణీ ఉమనూ పుచ్చుకుని ఎంతో విచారిస్తూ చివరికి పిన్నిని పంపెయ్యడానికి ఒప్పుకున్నారు.

* * *

సంవత్సరాలెన్నో గడిచాయి. మాకు జ్ఞానాలూ వొచ్చేయి. ఈలోగా పెద్ద

Grand concession

ANY SHAPE SAME PRICE

Each Guaranteed 5 Years

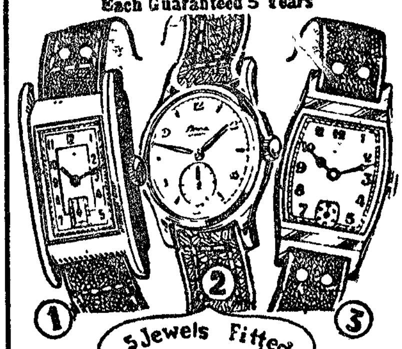

5 Jewels Fitted

PRICE Rs.26/— EACH

5 J. Sup. Chrome 28/- Rolled gold 35/-

15 Jewels Chrome 35/- Rolled gold 45/-

13" Size round 17/- Centre second 20/-

Pocket Watch 12/- Superior 14/-

MODEL PEN SUPPLIERS

POST BOX NO. 6772, CALCUTTA-7

గనోక్క్యూర్

అన్నిసెగలకు గంటలలోగుణము

ఈశ్వరఫార్మశీ, రాజమండ్రి.

వాళ్లమూ అయినాం. నన్ను కలకత్తాలో చదివిందుకు పంపారు నాన్న.

ఒకసారి సరిగ్గా సాయంత్రం ఏడున్నర వుతుంది; నేను నా గదిలో ప్రవేశించి లాంతరు వెలిగించి చదువు మొదలు పెటు తున్నాను; ఇంతలో రొప్పుతుంటూ ఒక వ్యక్తి నా గదిలో కొచ్చింది. తేరి చూస్తే ఎవరో కాదు; మా పక్కింటి బిమల్ ముఖర్జీ గారి దాసీది.

గబగబా బెంగాలీలో నేను వెంటనే రావాలన్నది. వాళ్ల అమ్మగారు ఆత్మ హత్య చేసుకుంది కేదో ప్రయత్నం చేసిం దట. బాబుగారన్నా ఊళ్లో లేరట. దాని కేమో భయం వేస్తోందట.

నాకూ భయం వేసింది. ఆత్మహత్యల్ని గురించి వినడమే గాని యింత సమీపంలో ఎన్నడూ చూడలేదు. అస్తవ్యస్తంగా బైలుదేరాను. గదిద్వారందగ్గిరికొచ్చి "ఛీ. బనీనుతో ఏమిటి? షర్టేసుకొస్తాను." అన్నాను.

"ఫరవాలేదు బాబూ! యిలాం టప్పుడా?...?"

నేను తువాలు తీసుకుని మీద వేసుకుని రూమ్‌కి తాళం వేసి బయటికొచ్చాను. బిమల్ ముఖర్జీ గారింట్లోకి నేనెన్నడూ వెళ్లలేదు. వెళ్లాను. ఓ రూమ్‌లో మంచం మీద పడుకుని ఉన్నారావిడ. చేతులు రెండూ కిందికి వ్రేలాడుతూ ఉన్నాయి. దాసీదానితో "ఆ చేతులు రెండూ మంచంమీద పెట్టు. నేను డాక్టరు దగ్గిరికి పోయివస్తాను." అన్నాను.

"పోయిరా అక్కర్లేదు బాబూ! ఫోను.." అని చూపింది.

నేనటు చూశాను. అదృష్టవశాత్తూ నాకు తెలిసిన ఓ పెద్ద డాక్టరుగారి ఫోన్ నెంబరు జ్ఞాపకం ఉంది. మ్రోగించాను. డాక్టరే పలికారు. విరుగుడొకటి చెప్తూ అది యిచ్చిన తరవాత తీసుకురమ్మన్నారు. తనకు తీరిక లేదట.

వెంటనే విరుగు డిచ్చాము. దాంతో ఆవిడ వెక్కుతూ ఏడుస్తూ మరేం మాట్లాడకండా పడుకోబోతోంది.

"టాంగా...అర్జంటుగా తీసుకురా!"

"ఎక్కడికి బాబూ!"

"పటల్‌డాంగా వీధికి!"

"అంతదూరం టాంగా వెళ్తుందా బాబూ! ఈలోగా ఏమౌతుందో!"

"పోనైతే టాక్సీ తీసుకురా! అర్జంటుగా రావాలి."

టాక్సీలో ఆవిడను ఎక్కించే వరకు బ్రహ్మప్రయత్నమైంది. చివరికి రోదిస్తూ ఆవిడ ఎక్కింది. వెనకసీటులో పడుకున్నది. దాసీది ఊరుకోబెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తోంది. టాక్సీ జోరుగానే పోతోంది.

విరుగుడు సంగతీ ఆవిడ చేష్టలసంగతీ డాక్టరుతో చెప్పాను. మరేమీ ఫరవా లేదనీ బ్రతుకునించి తప్పించుకోలేదని చెప్తూ ఒక అరగంట ఆగమన్నాడు.

ఆతరవాత వచ్చేశాం. టాక్సీ వాలాకు డబ్బిమ్మనడానికి లోనికి వెళ్లాను. దాసీది తాళాలు తెచ్చి యిస్తూ బీరువా చూపెట్టింది.

భయంగా తెరిచాను. డబ్బు పెట్లో ఎంతో మూలుగుతూవుంది. టాక్సీవాలా బాకీ యిచ్చేసి తాళం భద్రంగా వేసి దాసీదాని కిచ్చాను.

ఇంతవరకూ ఆవిడ నాతో గాని నేను ఆవిడతో గాని ఒక్కమాటకూడా మాట్లాడలేదు. మాట్లాడాలన్న ఉద్దేశం నాకు లేదు. ఇంతకూ ఆవిడ దుఃఖిస్తున్నట్టుంది. మాట్లాడకుండానే యివతలికొచ్చేసి దాసీదానితో వెళ్తున్నానని చెప్పి గుమ్మందిగాను. దాసీది కృతజ్ఞతా సూచకంగా నవ్వింది.

* * *

గదిలో కొచ్చానేగాని చదవాలని ఏమీ కోరిక కలగలేదు. పుస్తకం విప్పి ఊసుపోని వాడిలా కాయితాలు తిరగవేస్తున్నాను. ముఖంలో చిరునవ్వు ందనీ, కళ్లల్లో తృప్తేదానికి కారణమనీ అప్పుడప్పుడు చూస్తున్న అద్దం చెప్తోంది. నాటిసాయంకాలపు సంఘటన అంతా నెమరువేసుకుంటున్నాను.

ఆత్మహత్యల్ని గురించి పుస్తకాల్లో చదవడమే గాని ప్రత్యక్షంగా మనుష్యులు ఒకొక్కప్పుడు తమ నీడలు చూసి తామే భయపడేటంతపిరికివాళ్లు. జీవితం అంటే ఏమిటి? ఇవాళ అనేది నిన్నటికి ఒకరోజు ముందునడుస్తుంది. నిన్నటివరకూ గల చరిత్ర యివాళ్లికి నీడే. ఆనీడ చూసుకుని, అయ్యో, ఇంత భయంకరమైందా జీవితమంటే?-యింత నీచమూ, యింత నలుపా, అని జడుసుకునేవాళ్లు ఆత్మహత్యా ప్రయత్నాని కొస్తారు. ఆత్మహత్యను గురించిన వార్తలన్నిట్లోనూ జీవితం విసుగనిపించో, అసహ్యమనిపించో జరిగిన ప్రయత్నమనేది ఉంటోంది. అంటే? మనుష్యులు తమ నీడల్ని చూచుకు తామే భయపడేస్థితికి వచ్చారన్నమాట!

అమ్మ ఆత్మహత్య చేసుకుందని అక్క అంటుండేది. అవును మరి. నాన్నను అమ్మ చచ్చిపోయిందా నాన్నా అని అడిగితే లేదని నమ్మకంగా చెప్పేవారు. అమ్మ ఎక్కడికి వెళ్లిందని అడిగితే వొస్తుంది. ఏనాటికైనాతిరిగి రాకపోదు. ఆ మహా తల్లి-అనేవారు. తద్దినం పెట్టరు. కాని ప్రతీయేడూ చైత్రమాసం చివర ఓ

అది ఆమెకెన్నడూ ఆశాభంగం కలిగించలేదు!

గర్భాశయ వ్యాధులచే బాధపడుచున్న స్త్రీలు తరుచు "అరుణా"పై ఆధారపడుచున్నారు. అది వారికెన్నడూ ఆశాభంగం కలిగించలేదు....పటువైన మూలికలచే తయారుచేయబడిన "అరుణా" స్త్రీల ఋతు సంబంధమైన వ్యాధులను పోగొట్టి సత్సంతానమును కల్గించును.

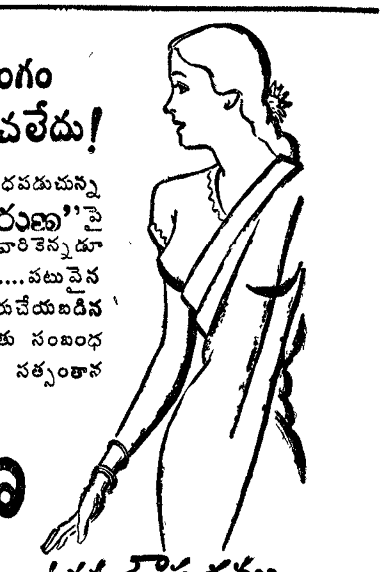

అరుణా

ప్రసిద్ధ గర్భాశయ బలవర్ధక ఔషధము

ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్, మద్రాసు-17

ముత్తయిదువకి చీరా రవికల గుడ్డా యిస్తారు. ఏమిటిదీని అర్థం? అమ్మ ఆత్మహత్య చేసుకునే చచ్చిపోయిందని అక్క చెప్పిందాయిరి. ఆత్మహత్య చేసుకున్న వాళ్లు తిన్నగా స్వర్గానికి వెళ్లరు; స్వర్గంలో ఉంటేనేగాని తద్దినం పెట్టిన ఫలం దక్కదు-అన్న నమ్మకంమీద నాన్న అలా చేస్తున్నారని తేల్తూనే ఉంది.

ఇలాగే ఏదో గొలుసులాగ ఒకదాని మీద యింకొకటి చొప్పున ఆలోచనలు వర్షంలా పట్టుకుని వొదలలేదు. ఆఖరికి ఆత్మహత్యతో ఆరంభమైనవి పూర్తిగా దూరమై ఏకంగా యింకో పథంలోకే వెళ్లిపోయాయి.

ఎనిమిదిన్నర అయింది; తలుపు చప్పుడైంది. తీస్తే మళ్లా పొరుగింటిదాసీది. ఆత్రంగానే వుంది.

"ఏంసంగతి? మళ్లా ఏమిటి?" అన్నాను ఆత్రంగానే.

"రావాలి. అవిడ చాలా కోపంగా వున్నారు."

"ఎందుకూ?"

"ఆవిడ చచ్చిపోతుంటే బ్రతికించామనిట! ఒక్కసారి మీరొస్తే..."

నాకు ఇదివరకటికంటె ఎక్కువ ఆశ్చర్యం కలిగింది. చేసిన పొరపాటును నూతిలో పడ్డావిడ చలెయ్యగానే గ్రహించినట్టు ఈవిడ కూడా గ్రహించి బ్రతికించినందుకు నాకూ దాసీ దానికీ యావజ్జీవమూ కృతజ్ఞత చూపించవలసింది; ఏమిటిదీ? ఇప్పుడా కోపంలో ఆవిడ తిట్టే తిట్లు తినడానికి వెళ్లనా?

"బాగానే వుంది." అంటూ చొక్కా వేసుకుని తాళంపెట్టి వచ్చాను.

ఇల్లంతా ఓపిక తెచ్చుకుని కలయజూస్తూ లోనికి నడిచాను. మహల్‌లావుంది. ముఖర్జీగారెంత ధనవంతులో ఎరక్కపోలేదు. కాని ధనవంతుల యింట్లో ఏమేముంటాయో అంత బాగా ఎరగను.

ఆవిడ గదిలోకి అడుగు పెట్టీపెట్టడంతో కాలికి జిగురులా అంటుకుంది. విదిలించుకునేవరకు ఒక పళ్లెంతగిలింది. ఇదేమిటని తలఎత్తి చూసేసరికి గది అంతా నానా హంగామాగానూ ఉంది. ఎదురుగా బెడ్ మీద ఆవిడ కూచున్నది. రెండు చేతులూ ముఖానికి ఎత్తిపట్టుకుని మూసుకుంది. ద్వారం దగ్గిర దాసీది నిలబడి "చూశారా బాబూ యీ పని?" అంది. "అన్నం పట్టుకొచ్చి పెట్టాను; విసిరేశారు!"

నాకేం పాలుపోలేదు. ఏం మాట్లాడనూ?

"ముందు నువ్వు అవతలికి వెళ్లిబ్బాయీ! మా దుఃఖాలు మాకు చాలు. ఇంకేమీ చెయ్యనక్కర్లేదు -" అంది ఆవిడ బెంగాలీలో. ఆవిడస్వరం విరక్తిని ధ్వనిస్తోంది. కళ్లుమాత్రం విప్పలేదు.

నేను నిలబడే ఉన్నాను.

"బాబుగారు ఆగ్రాపల్లి వారం రోజులైంది బాబూ! యివాల్టివరకూ ఉత్తరం లేదని చాలా కోపంగానే ఉన్నారు అమ్మగారు. ఇవాళ ఏదో ఉత్తరం వచ్చింది. మరి ఆ వుత్తరంలో ఏం రాసివుందో - సాయింత్రమల్లా కంటనీరుపెట్టుకున్నారు. నేను వంట గదిలోఉండటంచూసి విషం పుచ్చుకున్నారు..." అని యింకా ఏమో చెప్పబోతోంది దాసి.

ఆవిడ తిన్నగా నా దగ్గిరికొచ్చి "నువ్వుపో!" అని ఆజ్ఞాపించింది.

నాకు భయంవేసి కదిలాను. వీధిగుమ్మం దగిరకొచ్చేసరికి దాసీది వెనకనే వస్తోందని తెలిసింది. "బాబూ! బాబుగా రెప్పుడొస్తారో యిందు ఉంటుందేమో; కొంచెం చూసి అమ్మగారి కిలా వుందని రాయండి! మీ మేలు మరచిపోను." అంది ఓకవరు అందిస్తూ.

ఆత్రంగా దానిలోని కాగితాన్ని తీసి, మడతవిప్పి చదివేసరికి నాకు సంగతి అర్థమైంది. "మీ బాబుగారింక తిరిగిరారు. ఆస్తంతా అమ్మగారి పేర పెట్టేసిపోయారు. వీలునామా రేపేవస్తుంది" అన్నాను నిస్పృహతో; కాగితాన్ని అప్రయత్నంగా దాసీ దానికిస్తూ.

"ఆఁ!" అని తెల్లబోతూ కాగితం అందుకుంది దాసి.

* * *

పొద్దున్నే ఏడున్నరకి ప్రాక్టికల్ క్లాసుంది. తెల్లవారుజామున నాలుగుకి అలారం పెట్టుకుని ఆరింటివరకూ చదివాను. ముఖం కడుక్కుని స్నానంచేసే వరకు ఆరున్నర అయింది. మాష్టర్‌చేత ప్రశ్నలడిగించుకుని తెల్లముఖంవేసే అవశ్యకత రాకుండా చూసుకుంది కని మరొకమాటు పుస్తకం తెరిచి చదువుతున్నాను. అది ఏడుదాకా సాగింది.

అప్పుడు పొరుగింటిదాసీది వచ్చింది. చచ్చానురా బాబూ, నీళ్లు నన్ను వదిలిపెట్టేట్టు లేదే అనుకున్నాను. ఇంతలో చల్లగా "బాబూ! అమ్మగారు పిలుస్తున్నారు"అంది.

"ఎందుకూ?"

"పొద్దుటే లేచి ముహంకడుక్కొని, తిన్నగా డ్రాయింగ్ రూం కొచ్చేశారు బాబూ, అందుకే నేను ఆశ్చర్యపోతుండగా నన్ను పిల్చి, రాత్రి హాస్పిటలుకినన్ను తీసుకెళ్లిన కుర్రాడి యిల్లెక్కడే అని అడిగారండి. అంటే యిక్కడేనని చెప్పాను. నేను రమ్మన్నానని చెప్పి తీసుకురా అన్నారు. రాత్రి కోపానికి కొంచెం నొచ్చుకుంటారేమో నమ్మా అని నేను జంకుతుంటే ఫరవాలేదు తీసుకురా అన్నారు."

"కోపం లేదు?"

"ఎబ్బె! చాలా ఉషార్‌గా వుంటే!"

"తమాషాగా వుందే!

"రండిబాబూ!"

"నేనిప్పుడు క్లాసుకు పోవాలే! టైంలేదు; మధ్యాన్నం వస్తానని చెప్పు.

"కాదు బాబూ, యిప్పుడే రావాలి. మీకు ఏ అదృష్టం పడుతుందో నని పిస్తోంది." అన్నది దాసి.

దాని వెనకాలే నడిచివెళ్లాను.

డ్రాయింగ్ రూమ్ అంతా ఫస్తు ఐరోపీయంగా అలంకరించబడక పోయినా చాలవరకూ అంతే. ఇంటావిడ సోఫాలో కూచుని పత్రిక చూస్తోంది. కాని అది కేవలం ఊసు పోవటాకేనని చెప్పవచ్చు.

"అమ్మగారికి ప్రేమతో నమస్కారం." అన్నాను బెంగాలీలో.

పెట్రోల్ సేల్సు అండ్ సర్వీస్
ఆంధ్ర ఎలక్ట్రికల్ హౌస్ లిమిటెడ్.,
హెడ్డాఫీసు: ఏలూరు - విజయనగరం
ఫోన్ : నెం. 53.
డిస్ట్రిబ్యూటర్స్:
పెట్రోల్, పెట్రోల్-ఫీడింగ్ ఆయిల్ ఇంజన్సు, కిర్లోస్కర్
పంపులు పెరకు గానుగలు

తలెత్తి యిటు చూసి ఓ కుర్చీ చూపించి కూర్చోమంది. దాసీ దానితో టీ తీసుకు రమ్మని చెప్పింది.

"రాత్రి నేను చాలా కోపగించుకున్నాను. ఏమీ అనుకోకండేం?" అంది.

"ఛా ఛా? ఎందుకనుకుంటానూ? మొదట్లో అనుకున్నా అమ్మాయిగారు రాసిన ఉత్తరం చదివాక అంతా అర్ధమైంది. దుఃఖంలో మరేమన్నా అది మీ తప్పు కాదు." అన్నాను.

"అవునండి... ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలోచనల వేగం ఎంత పని చెయ్యగలదో చూశారా మరి! తీరా ఆలోచిస్తే రాత్రి నేను చేసినపని మూర్ఖత్వమని నాకే యిప్పుడు సిగ్గుగా వుంది. మీరు నాకు రక్షకులు..."

"సర్వరక్షకుడు భగవంతుడు పైన ఉన్నాడు!"

"అది ఒట్టి తెలివితక్కువ. మనకున్న శక్తినంతట్నీ కాదని తూలగొట్టేసుకుని, మన అపారమైన యీ శక్తిని కంట్రోల్ చెయ్యటానికి వేరే ఓ మానవాతీతమైన శక్తి వుందనీ, దాని పేరు భగవంతుడనీ అనుకోడముందే, అది వొట్టి తెలివితక్కువ. నేను చచ్చిపోతూంటే మీరు రక్షించారుగాని ఆ భగవంతుడు నోరుమూసుకు కూర్చున్నాడే! మరి..."

"లేదండి. ఆ భగవంతుడే నాలో మిమ్మల్ని బ్రతికించాలన్న వుద్దేశాన్ని పెట్టి ఉంటే?" అన్నాను.

"అదే! మీరు చేసినపనీ, మీ ఒరిజినాలిటీ, యివన్నీ భగవంతుడి కాళ్లమీద పడేసి చేతులు దులుపుకుని అంతా ఆయనే అనటం తెలివితక్కువ కాదూ మరి!"

"కాదులెండి."

"కాకపోయినా యిప్పుడు మీతో అందుగురించి వాదించేందుకు నేను అంగీకరించను. మరో అప్పుడు వాదన వేసుకుందాం లెండి."

నేను నవ్వి ఊరుకున్నాను. లోపల ఈ అకస్మాత్పరిచయం దేనికి దారితీస్తుందా అనుకుంటూ టీకోసం ఎదురుచూస్తున్నాను.

"—ఆయన తనదారి చూసుకున్నారా మరి! ఇంక యీ విశాలమైన "లోగిలీ"లో నేనొక్కర్తెనూ ఉన్నాను. యిలాగే ఉండాలన్న మాట. దుర్భరమనిపించింది. మీరు నా కొడుకులాంటివారు - మీతో నిజం చెప్పగలను. ఈ జీవితంలో నేను చేసిన వాట్లో ఒక్క మంచిపని కూడా లేదండి. ఎందుకింక, ఈ పాప చరిత్ర యింతటితో ముగిద్దామని పించి విషం పుచ్చుకున్నాను. రాత్రంతా ఏమైందో, చివరికి నేను చచ్చిపోవడానికి ప్రయత్నించడం వొట్టి తెలివితక్కువ అని తేలింది. నన్ను మృత్యుముఖంలోనించి తీసుకువచ్చిన మీకు ఎలా నమస్కారం చెయ్యగలనా అని చూస్తున్నాను." అంది ఆవిడ; కొంచెం బాధలోంచొచ్చిన స్వరంతో.

"అబెబ్బే, అదేమిటీ? నేను మీకన్నా ఎంత చిన్నవాణ్ణి!" అన్నాను.

దాసీది టీ తెచ్చింది.

"నేను మీకొకటి సజెస్ట్ చెయ్యవచ్చునా?" అన్నాను.

"ఏమిటదీ?"

"ఒంటిగా ఉండిపోవడం కష్టంగా తోచింది గనుక, ఆగ్రాలో వున్న మీ అమ్మాయిగార్ని పిలిపించుకోండి. లేకపోతే మీరే అక్కడికి వెళ్లిపోండి. మిగిలిన జీవితం అంతా హాయిగా గడపవచ్చు."

"అంత సదుపాయాలు లేవండి. ఆ అమ్మాయి నాకూతురుగాదు!"

నేను లోపలే సవితికూతురుగా బోలను కొంటూ టీ తీసుకొంటున్నాను. ఆవిడా తీసుకొంటోంది. అంతా అయ్యాక "అమ్మగారూ! ఏడున్నరకి క్లాసుంది. వెళతా, మళ్లా వొస్తాను. శెలవిస్తారా?" అన్నాను లేస్తూ.

"క్లాసా? మీరీ వూళ్ళో చదువుతున్నారా?"

"అవునండి."

"ఓహో, అయితే వెళ్లిరండి మధ్యాన్నం భోజనం యిక్కడ చెయ్యడానికి మీకేమీ అభ్యంతరం ఉండదనుకుంటాను!" అంది ఆవిడా లేస్తూ.

నేను తడబడ్డాను.

"ఫరవాలేదు. మరే చీకూ చింతా లేకండా వొచ్చేయండి."

తలవంచుకుని సరే నన్నాను.

* * * *

"మీది ఏ పరగాణా? - యిలా అడిగానని మరోలా అనుకోకండి సుమీ! లాడ్జిలో ఉండి హొటల్లో భోజనం చేస్తూవుంటే అడిగాను."

"అన్నీ బాగానే ఉన్నాయిగాని పొద్దుట్నించీ నన్ను మన్నిస్తున్నారు. ఇది ఏమీ బాగులేదు. నాకు ఆయుఃక్షీణం కలగాలని మీ ఉద్దేశమా?" అన్నాను నవ్వుతూ.

"ఛఛ-పోనీ మన్నించవద్దంటే మానెయ్యగలను. మీది ఏ పరగణా?"

"ఎందుకులెండి; నేను బంగాళీవాణ్ణి కాను. తెలుగుదేశం వాణ్ణి."

ఒక్కమారు ఆవిడ ముఖంలో ఆశ్చర్యం చూశాను. "తెలుగువాడివా? అబ్బ! ఎన్నాళ్లకి మళ్లా నోటమ్మట తెలుగొచ్చింది!" అందావిడ తెలుగులో.

"అరి! మీరూ తెలుగువాళ్లే నన్నమాట. చిత్రంగా వుందే!"

"చిత్రం కాదూ మరి? అయితే తెలుగు దేశంలో మీది ఏవూరు?"

"గోదావరి జిల్లాలో సామర్లకోట."

(47-వ పేజీ చూడండి)

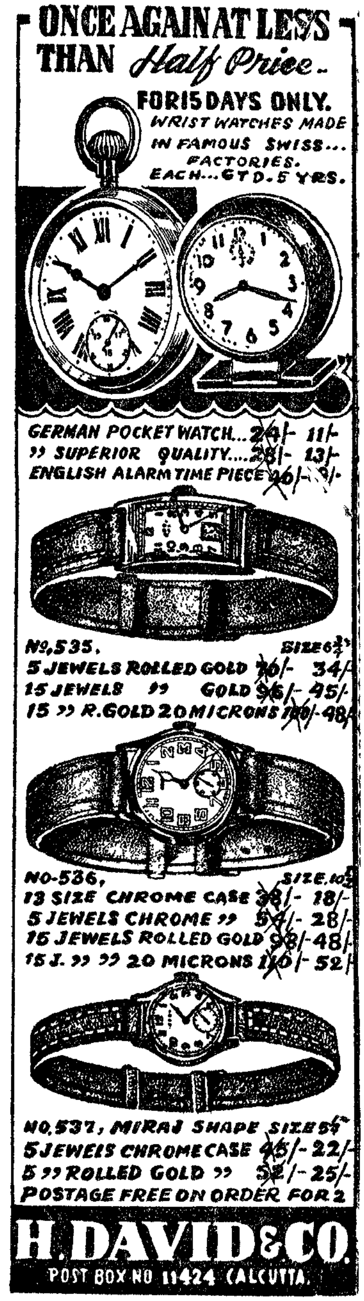

ఎండ వేళప్పటికే మాట్లయిపోనయి తమురివి. కాని యింకా బండెడు సామాన్లున్నాయి. అయన్నీ సేస్తప్పటికే యేలయింది."

నాన్న మరేం అనలేదు. "చూసుకోవే, సరిగ్గా వున్నాయో లేదోను!" అన్నారు. అమ్మ గిన్నెలదగ్గర కొచ్చి చూస్తోంది.

"నీపేరు నిజంగా గొతంలచ్చు మయ్యో?" అన్నాడు తమ్ముడు.

"తప్పు గాదు. బాబూ,, అలాటి మాయలా?"

"బాగానే వున్నాయి." అంది అమ్మ.

"మధ్యాన్నం ఒంటి గంటప్పుడు చెట్టు కింద చూస్తే లేవు. ఊరంతా సైకిలుమీద వెతికాను. ఎక్కడా కనిపించలేదు. పోలీస్ స్టేషను కెళ్లి నీపేరూ ఆనమాళ్ళూ అన్నీ చెప్పొచ్చాను." అన్నాడు తమ్ముడు.

వాడు నవ్వాడు.

ఒక అరనిమిషంవరకూ ఏం మాటలు లేవు.

"బాబూ నా డబ్బిప్పియ్యరూ, ఇంకా సామాన్లున్నాయి!" అన్నాడు వాడు.

"ఇచ్చిరా చిన్నా, నీదగ్గరున్న దాల్లోది రెండున్నర!" అన్నారు నాన్న.

తమ్ముడు డబ్బు తీసి ఇచ్చాడు. వాడు వెళ్లిపోయాడు.

"ఇప్పుడు తెప్పించిన కొత్తగిన్నెలూ అవి దాచేరా?"

"ఊఁ"

"ఏవి, యిలా పట్రండి!"

"ఎందుకూ?"

"అవి పట్టుకెళ్ళి బోషాణప్పెట్లో దాచండి. యివే వాడుతూంటానండి."

"అదేమిటండీ?" అంది అమ్మ దిగులుగా.

"పాతవి గట్టిగా వున్నాయిగా, కొత్తవెందుకు కరాబుచెయ్యడం?"

"మరైతే యెందుకవి కొనుక్కోడం?"

"ఇవి లేవనుకొని కొన్నాం. ఉన్నాయి గాబట్టి దాస్తాం."

"ఇవి చాలవని చెప్పటం లేదూ రోజూను"

"రోజూ చెప్తున్నావు గాని సరిపుచ్చుతున్నావుగా, అలాగే చెయ్యి."

"సరిపుచ్చడం అంటే ఇదివరకు పప్పుకీ కూరకీ పులుసుకీ అన్నిటికీ ఒక్కటే గిన్నె వుండేది. ఇప్పుడు మాడుగిన్నెలూ వాడితే ఉన్నవి నాలుగూ నాలుగు రోజులు మనుతాయి." అంది అమ్మ.

"ఎలాగో; నిన్నటివరకూ ఎలా సరిపుచ్చేవో అలాగే వుంచండి. ఆ బిందే, ఈ గంగాళమూ, ఆ సెట్టుగిన్నెలూ పెట్లో దాచండి. ఊ ఏదుంటే అదిఅతిరగయ్యాకమే కద! గంగాళానికి బదులు గోలెం వాదండి. మిగతావన్నీ మామూలే!"

"సెట్టుగిన్నెల్లో తియ్యండి నాన్నా, పులుసుక్కీ పప్పుకీను!" అంది చెల్లి.

"రెండూ లేదు ఒకటీ లేదు. కొత్తవుంటే యింకెప్పుడన్నా పనికొస్తాయి. ఇదివరకెలా వాడుతున్నారో అలాగే వుంచండి. కొత్తవి పెట్లో పెట్టండి. ఏమిరా, పెద్దా చిన్నా, అలా చూస్తారు? ముందు అవి దాచండి!" అన్నారు నాన్న.

అమ్మ అభిమానంగా "దాచుకోండి! మీ అప్పగిన్నె లెవరికీ అక్కర్లేదు!" అంది. ★

అమ్మ

(15-వ పేజీ తరువాయి)

"సామర్లకోటా? మొదట్నించీ అక్కడేనా?"

"ఆఁ. అక్కడే. మీ దేవూరండి?"

"మాదీ సామర్లకోటే నాయనా!" అనేసి ఆవిడ వంటింటి వేపు వెళ్లింది.

నేనూ ఆశ్చర్యంలో మునిగాను. ఏమిటీ పరమరహస్యం? సామర్లకోటావిడ బెంగాలీవాడైన బిమల్ ముఖర్జీకి భార్య కావడమేమిటి? - ఇంతకీ ఏ కులమో, ఏ నాయుళ్ల తాలూకో కమ్మవాళ్ల తాలూకో అయితే కాకూడదేమిటి? - బ్రాహ్మలే అయితే మటుకు? చదువుకున్నావిడ గదా!... ఏమో! ఎలాటి మైత్రో మరి!

ఆవిడ తిరిగొచ్చింది. "ఆఁ. మరి బెంగాలీ ధారాళంగా మాట్లాడేస్తున్నావే! ఇంత ఎలావొచ్చిందీ?" అన్నది.

"మూడేళ్లబట్టి కలకత్తాలో వుంటున్నాను బంగాలీ నేర్చుకోవాలన్న కుతూహలం కూడా వుండేది మొదట్లో అంచేత వచ్చేసింది."

"అంతే అంతే, ఉద్దేశం ఉంటే దారీ వుంటుంది:"

"మరి మీరు మాత్రం? మీరు బెంగాలీ వాళ్లని నమ్మడానికి ఒక్క సెకనుకూడా ఆలస్యం చెయ్యలేదు నేను! వేషం, భాష ఆచారాలు - టీ - అన్నీ!"

"మడిగట్టుకో. పద."

చాలాసంతోషంతోనూ తృప్తితోనూ లేచాను. ఎంత ఆత్మీయత! ఎరగనిచోట యిద్దరు తెలుగువాళ్లం కలుసుకున్నంత మాత్రాన తెలుగుగడ్డలో మళ్ళా కాలు పెట్టినంత తృప్తిగా వుంది. ఒక్క నిమిషం కాదు - ఒక్క సెకండుకూడా ఇంక బంగాలీ మాట్లాడం కదా! జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరీయసీ అన్నారు!

అయితేమటుకు - ఏ విషయాన్నీ వొదిలిపెట్టకుండా మాకు దొరికిన ప్రతీ విషయాన్నీ చర్చించాం. నాన్న సంగతి ఆవిడ అడగనూ లేదు నేను చెప్పనూ లేదు. ఇంక ఆవిడ సంగతీ నేను అడగలేదు.

*   *   *   *

"నువ్వింక లాడ్జిలో ఉంటే ఒప్పుకునేది లేదు."

"అదేమిటీ? ఎక్కడుంటేమాత్రం స్నేహం పోతుందటండీ? పైగా యెంత దూరమని? మీయింటి పక్కనేగద! దాసీ దానిచేత కబురంపినా వొస్తానే!"

"అబ్బే! అలా ఏంపనికిరాదు. నువ్వు మాయింట్లో మకాం పెట్టాల్సిందే! ఇంత మహారాజ భవనాన్ని ముఖర్జీగారు నాకు రాసిపోయారు. ఇదంతా నాకెందుకు? నా కొక్కర్తికీ ఇంతెందుకు? నువ్వూ యిక్కడ వుండాల్సిందే."

"మీ కేమన్నా పిచ్చా?"

"అవున్లే. ఇంకో రెండు నిబంధనలున్నాయి. నువ్వు నన్ను పిన్నీ అని పిలవాలి. ఏమండీ యేమిటి? ఎవరొన్న పిల్చినట్టుగా!"

"అలాగేలెండి."

అలాగేలెం డేమిటి. లెండీ పొండిన్నూ! అలాగే పిన్నీ అనాలి. అను!"

"అలాగేలెండి."

"అదుగో మళ్ళా! అను ముందు!"

"అలాగే పిన్నీ!"

"ఇంక మరొకటుంది. నువ్వు హొటలుకు స్వస్తిచెప్పి మా యింట్లోనే భోం చెయ్యాలి."

"ఈనెల పూర్తయిపోనీండి. వొచ్చే ఫస్టు నించీ అన్నీ చేస్తాను."

కొత్త కార్బైడ్ గాస్ లాంతరు

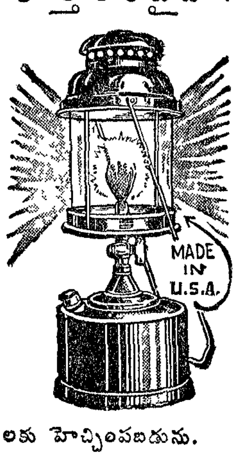

చాలాకాలం మనకు శ్రేష్ఠమైనది. మంచి ప్రకాశవంతమైన వెలుతురునిచ్చును. 12 సం॥లు గ్యారంటి ఖరీదు రు 18/-లు పోస్టేజి ప్యాకింగు రు 5/-లు అదనం. ఈ ఖరీదు 15 రోజుల వరకు మాత్రమే. తరువాత రు 40/-లకు హెచ్చింపబడును.

INTERNATIONAL TRADERS

(A W.) P. Box 9756, CALCUTTA-7.

"అలా ఏం పనికిరాదు. ఇప్పట్నుంచే ఆరంభించాలి. ఇద్దరం ఒక్కదేశం వాళ్లం - ఒక్క వూరివాళ్లం - దేశంకాని దేశంలో కలుసుకుంటే ఒక్కచోట వుండాలి గాని వేరే వేరే యేమిటి? ఏ పరిస్థితులన్నా అడ్డొస్తే పోనీ అనుకోవచ్చు. ఇప్పుడేమీ అడ్డు లేదు గా!"

"బాగుందండీ బలవంతం!"

"అదుగో......బాగుందండీ యేమిటి మళ్ళాను! బాగుంది పిన్నీ అనాలి."

"రూమ్ ఖాళీ చేసి వొచ్చెయ్యడాని కభ్యంతరం లేదుగాని, హోటలువాడికి అంతా ఎడ్వాన్సు యిచ్చేశాను. ఒట్టి వేస్టయిపోతుంది. అందుచేత ఫస్టునించీ మీయింటికొస్తాను."

"ఎన్ని రూపాయ లిచ్చావు ఎడ్వాన్సు?"

"ముప్పై."

"నేనిస్తాను తీసుకో మరో ముప్పై. సరా?"

"బాగానేవుంది"

* * *

సరిగా ఆవిడ విషం తీసుకున్న నాటి నించి వారం గడిచింది. ఈ అనుభవంలోని కొత్తదనాలకి ఆశ్చర్యపడటం నించి యింకా తెములుకోలేదు. కొత్త సంగతులు జరుగ నారంభించినట్టు స్ఫురించింది.

నేను ముఖర్జీగారింటికి నా సరంజామా అంతా మార్చుకున్నాను. భోజనం వాళ్లింట్లో చెయ్యడం మొదలుపెట్టినదగ్గిర్నుంచీ ఆవిడే వంటచేస్తున్నారు. అది నాకు పడలేదు. "హోటల్లో తురకవాడి చేతి కూడు కూడా తిన్నాను; నాకోసం ఆగర్భ శ్రీమంతులు మీరెందుకు శ్రమ పడతారు?" అన్నాను.

"తప్పని సరైనప్పుడు తురక వాడే కాదు మ్లేచ్ఛుడు వండినా తినవచ్చు. కాని బ్రహ్మడివి నువ్వు, బ్రాహ్మలదాన్ని నేనూ - ఊరికే దాసీదాని చేతికూడెందుకు తినాలీ?" అన్నదావిడ.

ఆ మర్నాడు వంటయిపోగానే "నువ్వివాళ ఫస్టు బ్రాహ్మణ పద్ధతిలో భోంచెయ్యాలి. మడికట్టుకు వండాను. స్నానంచేసి పట్టుపంచకట్టుకురా!" అన్నదావిడ నా స్టడీలోకొచ్చి.

"బాగానేవుంది." అని నేను నవ్వుకున్నాను.

స్నానంచేసి పట్టుపంచకట్టుకుని వంటింటికి వెళ్లాను. ఆవిడ వడ్డిస్తోంది. "వచ్చాను పిన్నీ!" అన్నాను.

"రా! కూర్చో!"

వెళ్లి కూర్చున్నాను. పద్ధతేమో ఆంధ్ర బ్రాహ్మణ పద్ధతేగాని కూర ఎలాగ? ఏదో యథాశక్తి ఆంధ్రత్వమని సమర్థించుకుని కలుపుకున్నాను.

కొద్దిగా తిన్నాను. ఇంతలో దాసీది ఏదో పనిమీద వంటింట్లో కొచ్చేసింది. ఆవిడ ఉగ్రురాలైపోయి తిట్టేసింది. దాసీది నవ్వుకుంటూ వెళ్లింది.

"పోనిద్దురూ పిన్నీ!"

"ఆఁ పోనిస్తారు! మనం యివాళే సరిగ్గా బ్రాహ్మణ్యం అవలంబించడ మేమిటి-ఇదీ యివాళే చెయ్యడ మేమిటి?"

నా నడుం మీంచి చుట్టూ కప్పుకున్న తువాలు జారిపోతోంది. తీసి పీట మీద పెట్టాను. విసుగ్గా ఏదో మాట అన్నాను.

నెయ్యి కావాలన్నాను. ఆవిడ మాట్లాడ లేదు. తల ఎత్తి చూశాను. ఆవిడ ముఖం జేవురించుకు పోయింది. ఎందుకో!

"అదేమిటి పిన్నీ అలావున్నారు?"

"ఏం లేదు. ఏం కావాలి నీకు?"

"నెయ్యి."

"నీ గుండెల మీద పెద్ద మచ్చ ఏమిటి?"

"పుట్టుమచ్చ."

"గుండెలమీద పుట్టుమచ్చ అదృష్టంట గదూ!"

"ఏమో నాకు జ్యోతిషం తెలీదు."

తరవాత ఏమీ మాటలు జరగ లేదు. అయినా భోజనంనుంచి చాలా హాయిగా తృప్తిగా లేచాను.

"పిన్నిగారూ, మీకివాళ ఓ సంగతి చెప్తున్నాను—చిన్నప్పట్నుంచీ మమ్మల్ని—అంటే నా సవితి అక్కయ్యనీ, నన్నూ, మా చెల్లెల్నీ తమ్ముణ్ణీ అన్నమాట—మా నాన్నే పెంచారు. నాకు మా అమ్మంటే జ్ఞాపకమే లేదు. మా నాన్న మా అమ్మచచ్చిపోయిన దగ్గిర్నుంచీ ఎంతో విసుగ్గా ఉండేవారసలు. ఎన్నడూ మాతృత్వమంటే ఎరగం. అలాంటి నాకు మా చచ్చిపోయిన అమ్మను జ్ఞాపకం తెప్పించారు. మీరివాళ." అన్నాను.

"మీ అమ్మ చచ్చిపోయిందా?"

"ఆ సంగతి మా నాన్న నడుగుతే లేదంటారు. కాని మా అక్క స్వయంగా అమ్మ ఆత్మహత్య చేసుకోడం చూసిందట."

"బహుశా ఒకలై ఉంటుంది. మీ నాన్నగారు మీ అమ్మను నానా యిబ్బందులూ పెట్టి వుంటారు! అందుకని ఆవిడ-అంటే మీ అమ్మ చచ్చిపోయుంటుంది."

"అలా అంటే ఎన్నడూ నే నొప్పుకోను. నాన్నంత మంచి వాళ్లు నూటికో కోటికో ఉంటారు. ఇప్పుడెవరన్నా సామర్లకోట వెళ్లి సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు ఎలాటి వారని అడిగి కనుక్కుంటే అంత మంచి వారు మరి వుండరంటారు."

పిన్నిగారు మరి మాట్లాడలేదు. నిట్టూర్పు విడిచి అక్కణ్ణించి వెళ్లిపోయింది, అన్నం తినకుండా గదిలోకి ఎందుకు వెళ్లారా అన్న ప్రశ్న పుట్టింది. కాని లెక్కచెయ్యక నా స్టడీకి పోయి, బట్టలు వేసుకుని, పుస్తకాలు తీసుకుని కాలేజీకి వెళ్లిపోయాను.

* * *

కాలేజీనుంచి మూడు గంటల తరవాత రావలసిన వాణ్ణి గంట అయిపోయినవెంటనే బయలుదేరి వచ్చేశాను. మిగతా రెండు గంటలూ శెలవు.

ఇంటికొచ్చి ఏం చూశాను!

పిన్నిగారు గదిలో మంచం మీద పడుకుని ఉంది. భోజనం చేసిన ఆనవాళ్లు ఏమీ కనపడటంలేదు. దాసీది ఎంత వెతికినా కనిపించలేదు. చివరికి అదీ ఓ చోట దిగాలుపడి కూచుని కనిపించింది.

"బాబూ! వొచ్చారా? పదండి, మీరు చెప్తే తింటారేమో! అమ్మగారు నేనెంత బతిమాలినా అన్నం తినడంలేదు." అంది.

కాని నేనూ ఎంతో అడిగినా ఆవిడ అన్నం తినలేదు. నాకు ఏ సంగతీ అర్థం కావడం లేదు. అడిగితే జవాబు చెప్పదు. చాలా గాభరా పడ్డాను. ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం జరిగిన నాటి మర్నాటినుంచీ ఆవిడ చూపిస్తున్న ఉల్లాసానికీ, నేటి ఆ ప్రవర్తనకీ ఎంత మాత్రమూ సంబంధం కనపడలేదు. ఈ విచిత్ర వ్యక్తి వైనం ఏమిటా అని సతమతమవ సాగాను.

"పిన్నీ! నావల్ల ఏమయినా నేరముంటే క్షమించండి. తెలియక చేసి ఉంటాను." అన్నాను. అయినా ఊరట కలగలేదు. నే నేమీ చెయ్యందే!

"నీ వల్ల ఏమీ నేరం కాదు నాయనా!" అని మాత్రం అన్నారావిడ. ఇంకే ప్రశ్నకీ జవాబు చెప్పలేదు.

గదిలోంచి బైటికొచ్చి దాసీ దానితో "ఏమైంది? నీకూ తెలీదా?" అన్నాను.

దాసీది బుర్ర వంచుకుని "ఈ సంగతంతా

నపుంసకతైలం

అంగ, నరములు బలహీనత చెంది చిన్నదైన, తిర్గి యథాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్య మనుభవించుటకు 45 యేండ్లు ప్రఖ్యాతి చెందినది.

1 సీసా రూ. 10/ వి. పి. రూ 1-0-0.

డా॥ రత్నం సన్స్ మెడికల్ హాల్
మలకపేట బిల్డింగ్స్,
హైద్రాబాద్, దక్కన్.

మళ్లా ఆవిడ ఏదన్నా ప్రమాదం తల పెట్టేందుకొచ్చింది." అన్నది.

"అదెలా అవుతుంది? నువ్వు లేవా నేను లేనా?"

"ఉండి ఏం చెయ్యగలం లెండి."

"సంగతేమిటి?"

"చెపితే నొచ్చుకోరుగద?"

"ఎందుకు నొచ్చుకుంటానూ?"

"ఆవిడ మిమ్మల్ని కన్నతల్లి. మీ నాన్నగారి రెండో భార్య."

సరిగ్గా ఈ సమయానికి దాసీ దాన్ని ఆవిడ పిల్చింది. అది భయంగా వెళ్లిపోయింది. వెనకాలే వెళ్లకుండా ఉండలేక పోయాను.

అమ్మ దాసీ దాన్ని పిలుస్త ఉట్టినే. అది గమనించి నేను పొమ్మన్నాను. మరి అమ్మ... బిమల్ ముఖర్జీగారి భార్య అయిన దెలాగ? ఇంతకీ ఈ సంగతి నిజమేనా?... కాకేం జేస్తుంది?"

ఏమైతేనేం? ఆవిడ పూజ్యనీయురాలైన నాతల్లి. పాపాలేమన్నా చేస్తే అవి ఆవిడవే గాని నా తల్లివి [illegible]

మంచంమీ[illegible] కూమని "అమ్మా!" అని పిల్చాను. శబ్దం [illegible]గా రాలేదు.

అలా మూడు నాలుగు సార్లు పిలిస్తేగాని పలకలేదు.

"ఏమీ భయపడవలసిన అవసరం లేదు. నువ్వు నా తల్లివే అయితే ఎలాగూ తల్లివే. ఒకటి రెండు పాపాలు చిన్నా పెద్దా అందరం చేస్తాం. కించపడక నా సందేహాలు తీరుస్తావా?" అన్నాను నెమ్మదిగా.

అమ్మ మాట్లాడలేదు.

"సంగతి నిజమే అయితే నీకీ అజ్ఞాతవాసం దేనికి? ఇంటికి పోదాం. నాన్న నిన్ను ఆదరించగలరు."

"మీ నాన్నగారు నన్నింకా మరిచిపోలేదా?"

"లేదు. నువ్వు ఏనాడో తిరిగొస్తావని చెల్లినీ తమ్ముణ్ణీ ఊరడిస్తున్నారు కూడాను. సంగతేమిటో చెప్పవూ?"

అమ్మ మళ్లా మాట మానేసింది.

సంగతి తెలుసుకోవాలని నా కున్న కుతూహలంతో ఎన్నో సార్లు అడిగాను. కాని అమ్మ పెదవి కదిపితే ఒట్టు.

చివరికి తాళాలిచ్చింది. బీరువా తెరుచుకోమంది. చీరెల అడుగున పుస్తకం తీయమంది. నా గదిలోకి తీసుకుపోయి చదువుకోమంది.

* * *

అది "కళంకిని చరిత్ర." వ్రాసింది ఎవరో స్త్రీ.

తను పట్నంలో పెరిగిన వ్యక్తి. చిన్నతనం పోక మునుపే ఒక రెండో పెళ్లి ఆయనకిచ్చి వివాహం చేశారట. ఈ ప్రపంచంలో అనేకమంది స్త్రీలకు తమ కేది కావాలో తెలియక అసంతృప్తిలో బాధపడతారట. అందులో తానొకతె.

ముగ్గురు పిల్లలు కలిగాక కూడా ఆ భర్త మీద ఏమీ అభిమానం సంపాదించలేక పోయింది. మళ్లా ఆయన చెడ్డవారు కాదు. చాలా మంచివారే. ఆ జీవితం ఎలాగో అంతమైతే చాలుననిపించే అసంతృప్తిలో ఉంది ఆ వ్యక్తి.

ఎవరో వచ్చారు, భర్త మిత్రుడు. ఆయనతో యింకో ఆయనవచ్చారు. బంగాళీ జాతివాడు. అక్కడ వ్యర్థమై, అర్థ విహీనమైన మనస్తత్వ విశదీకరణం ఉంది. చివరికి ఆ బంగాళీ జాతి వానితో ఈ వ్యక్తి లేచిపోయి వస్తుంది; ముగ్గురు పిల్లలనూ భర్తనూ వదిలి.

కలకత్తాలో అడుగుపెట్టిన మర్నాటి నించీ తృప్తిలో, తొలిరోజుల సుఖంలో బంగారు నగలు కరుగుతున్నా లెక్క చెయ్యలేదు. కాని పోను పోను బంగారునుమించిన బంగారు-ఆ నిరుద్యోగి బంగాళీ ఆయన ఒక చీటీమాత్రం వుంచి మాయం కావటం చాలా దుఃఖ జనక ఘట్టం.

ఆ తరవాత, బంగాళీ భాషన్నా సరిగా తెలియని ఆమె, ఇంటికొస్తే ఉమ్మేతారని భయంకల ఆమె, జీవితానికి గడవక ఎంత బాధపడిందీ, ప్రస్తుతం కలకత్తాలో అతి భాగ్యవంతుల్లో ఒక తెగా ఉంటున్నది. పూర్వం మానానికి వెలకట్టుకుని కట్టుకోకుండా ఎంత నైచ్యానికి పాల్పడవలసి వచ్చిందో-అదంతా వర్ణింపబడి వుంది.

చివరికి-సామెతలకూడా అందనట్టు బిమల్ ముఖర్జీ గారికంట ఆ వ్యక్తి పడటం ఆయన ఈమెను తన సర్వస్వంగా ప్రేమించడం, బంధువులకు కూడా దూరమై తన యావదాస్తినీ ఈమె పేర పెట్టడం వర్ణింపబడ్డాయి.

పాపం-ఆ వ్యక్తి తనచరిత్ర సుఖాంతమనీ ఆఖరి ఘట్టం బిమల్ ముఖర్జీ గారి అమర ప్రేమేననీ అనుకుని అక్కడ గీత పెట్టి దైవం అనే పదార్థానికి జోహార్ చెప్పింది.

ఆనక ఆ పేజీ విడిచిపెట్టి మళ్లా వణుకుతున్న హస్తమొకటి వ్రాసింది. ఇంకెందుకు? అంతా అర్థమైంది. ఈ తాజా కలంగాధ తెలిసిందే. మరి చదవ నవసరం లేదు.

* * *

మాతృత్వపు విలువ మర్మ చరిత్రతో నశించింది.

కాగితాలు తెచ్చి "ఆవిడ" మీద గిరవాటు వేశాను. నిశ్చేష్టురాలైంది.

దాసీ దాన్ని పిలిచి నా స్టడీ అంతా పక్కింటి గదిలోకి మార్పించాను- అప్పటి కప్పుడు వాళ్లతో మాట్లాడి వీలైతే మరో దూరపు చోటకి పోదామనుకున్నాను. ఉద్రేకం-కోప శిఖరం అటు వెళ్లింది.

అమ్మకు ఒక మాట కూడా యివ్వడం అనవసర మనిపించింది.

* * *

సాయంకాలం ఏడయింది. చదువుకుందికి పుస్తకం విప్పాను. దాసీది వచ్చింది. భోరున ఏడుస్తూ "అమ్మగారు విషంతిన్నా" రంది. వెళ్లాను కాని అప్పటికే అంతా మించిపోయింది. ★

ప్రఖ్యాతిచెందిన నాణ్యమైన
ఈ దిగువ పేర్కొన్న H. M. V. రేడియోలు మా రేడీస్టాకునుండి సప్లయి చేయుబడును.

1.	H. M. V.	5 వాల్వులు	— AC - మోడల్	E 27	రు 495-0-0
2.	,,	5 ,,	— AC/DC ,,	E 20	రు 495-0-0
3.	,,	5 ,,	— AC/DC ,,	5260	రు 625-0-0
4.	,,	6 ,,	— AC - ,,	5112	రు 750-0-0
5.	,,	6 ,,	— AC/DC రేడియోగ్రాము	5160	రు 975-0-0
6.	,,	7 ,,	— AC - మోడల్	5107	రు 995-0-0
7.	,,	5 ,,	6 వోల్ట్సుమీద పనిచేయు కారుబ్యాటరీ రేడియో	5605	రు 695-0-0
8.	,,	5 ,,	డ్రైబ్యాటరీ రేడియో	E 16 B	రు 445-0-0
8.	,,		ఆటోమెట్రిక్ రికార్డు ప్లేయరు	F901	రు 225-0-0

వివరములకు: మాధవ అండ్ కో
పోష్టుబాక్సు నెంబరు 56, : : పార్కురోడ్డు, విజయవాడ